

5.11.70

Torsdag morgen Aftenposten

114518

Brev til redaksjonen

Norsk utenriks- politikk

Hr. redaktør.

Utenriksråd Thore Boye sier at det er «påtrengende nødvendig at vi med jevne mellomrom tar våre standpunkter opp til ny vurdering». Som et eksempel, for å få vite om et standpunkt er tatt opp til ny vurdering, skal jeg få sitere fra stortingsrepresentant Alfred Henningsens stemmeforklaring i 4. komité i 1968 i FN da det «norske syn» ble fremlagt (i forbindelse med portugisiske kolonier): «Den norske delegasjon kan heller ikke godta den påstand at det er noen negativ sammenheng mellom utenlandske økonomiske investeringer i et område, og dette områdes utsikter til å oppnå uavhengighet». (Stortingsmelding nr. 35, 1968—69, s. 179).

Det var denne konkrete uttalelse jeg siterte i Studentersamfundet, og det var i den forbindelse med den negative kommentaren som er «omtrentlig» gjengitt i Aftenpostens referat. Den står jeg ved. Etter mitt skjønn er dette en helt utrolig påstand i en verden som siden annen verdenskrig har hatt frigjøringskriger i Asia, Afrika og Latin-Amerika, og fortsatt har det, hvor kolonimakter, gamle og nye, har klamret seg til sine økonomiske interesser. Stortingsrepresentant Henningssen må gjerne ha sitt syn, men når det fremlegges på vegne av Norge stiller det seg anderledes.

Utenriksråden behøver ikke være bekymret over hva som er «verdig en videnskapsmann og en professor ved Universitetet i Oslo». En verdighetsattest fra hans side har aldri vært utbedt, bl. a. fordi jeg står for mitt eget syn, mens utenriksråden inngår i et apparat som skal representere et helt folk. Ut fra min forskning omkring fredsproblematikk i sin almindelighet og Norges politikk i særdeleshet har jeg kommet til at det er tvilsomt om Norge kan sies å føre en fredspolitik. Norge fører en fredelig politikk, og det er no annet. At dette syn har konsekvenser for undertegnede syn på Det kgl. norske utenriksdepartement sier seg selv, og hvis Boye ønsker en lengre debatt om dette enn selv Aftenpostens generøse spalter tillater, står jeg gjerne til disposisjon.

Oslo, 4. november.

J. Galtung.

oppretholdt krigstilstand mellom Norge og det tyske rike siden 9. april 1940»? — Dette siste skulle vel på tysk ha heit: «Es besteht somit seit dem 9. April 1940» osv. (og ikke: «hat ... bestanden»).

Meningen med avsnittet i dr. Roedigers notat synes å være denne: «Det var følgende ... krigstilstand mellom Norge og det tyske rike fra 9. april 1940 (underforstått: men det er det ikke nå lenger, dvs. den 14. juni 1941)».

Hva mener våre tysk-autoriteter?

Gjøvik, 2. november.

Ivar Godal.

Narrens rolle

Hr. redaktør.

Det er ikke enkelt å spille narrens rolle, ofte er han harmløs, andre ganger underfundig, men det er alltid noe vesentlig han vil fortelle oss, og det er ganske tydelig at Johan Galtung har mestret dette.

I Hamlet, som Freud mente var det største av alle dramaer, der lar Shakespeare nettopp narren avsløre selve dårskapen.

Det er nok dessverre mange av oss besteborgere som trenger visse motforestillinger til mange av våre fordommer.

Det jødiske problem, den europeiske fellessynd som Galtung berører, der svinger han svøpen så det svir. Jeg har så inderlig følt jødernes forbitrelse, da de fortalte ute ved Cæsarea, hvorledes romerne her i sin tid sendte blomsten av den jødiske ungdommen ut i fornedrelsen. Derefter erindringer om andre skjendigheter, fra de slaviske pogromer, til de germanske ghettoer — den siste og verste eksponenten for vår skyld.

Mot denne bakgrunnen og denne anklagen, kunne jeg meget vel forstå jødernes krav og drøm om Israel som sitt hjem og håp.

Men det er en annen anklage som er like sårbar for vår samvittighet, og det er araberne, som like forbitret pekte ut for meg flyktningeleirene i Jordan.

Det er jo noe dypt tragisk, at en uhildet og fattig araber skal betale legehonoraret for behandlingen av denne vår europeiske nevrose.

Professor Galtung — vi er alle Thalias barn på livets scene, men til å bekle hoffnarrens rolle, er det vel bare noen få utvalgte som besitter det nødvendige talent og visdom.

Oslo, 2. november.

Kjell Halling.